

Podržimo održivo Ubrzajmo promjene

Konferencija
O CILJEVIMA ODRŽIVOG
RAZVOJA I PRILIKAMA
ZA BOLJU HRVATSKU

25. OŽUJKA 2019.

HGK_COR
AKCELERATOR

*_Platforma za promicanje
partnerstva poslovnog
sektora, državnih institucija
i civilnog društva radi
ostvarivanja ciljeva održivog
razvoja u Hrvatskoj.*

*Što su
ciljevi
održivog
razvoja i
zašto su
važni?*

1

193

države potpisnice Programa
za održivi razvoj do 2030.

17
ciljeva

169
podciljeva

232
pokazatelja

Politički forum na visokoj razini

Središnja platforma UN-a za praćenje i nadgledanje primjene Programa 2030. i ciljeva održivog razvoja, osigurava puno i učinkovito sudjelovanje svih država članica UN-a i država članica specijaliziranih agencija

VREMENSKI PREGLED AKTIVNOSTI VISOKOG POLITIČKOG FORUMA

2013.

Izgradnja budućnosti kakvu želimo: od Konferencije u Riju (20+) do razvojnog programa za razdoblje nakon 2015.

2015.

Jačanje objedinjavanja, primjena i nadgledanja primjene: Visoki politički forum nakon 2015.

{ Dubinska revizija ciljeva, uključujući i Cilj 17. }

2017.

Iskorjenjivanje siromaštva i poticanje blagostanja u svijetu promjena

2019.

Osnaživanje ljudi i osiguranje uključivosti i jednakosti

2014.

Postizanje Milenijskih ciljeva i ucrtavanje puta za ambiciozni program nakon 2015.

2016.

Briga o tome da nitko ne ostane zapostavljen

2018.

Transformacija prema održivim i otpornim društvima

Dobrovoljni nacionalni pregledi

_izvještaji o napretku ostvarenja ciljeva održivog razvoja na nacionalnoj, globalnoj i regionalnoj razini. Ključan način praćenja napretka u ostvarenju Programa 2030.

111

dobrovoljnih nacionalnih
pregleda – izvještaja o napretku
od 2016. do 2018. godine

50

dobrovoljnih nacionalnih
pregleda najavljeno za 2019.
(uključujući i Hrvatsku)

U središtu Programa nalazi se 17 ciljeva održivog razvoja

Novi program održivog razvoja do 2030. (*Transforming our World: 2030 Agenda for Sustainable Development*) usvojen je na Općoj skupštini Ujedinjenih naroda 25. rujna 2015. U središtu Programa nalazi se 17 ciljeva održivog razvoja i 169 povezanih podciljeva donesenih kako bi se okončalo siromaštvo, zaštitio planet, osiguralo blagostanje i mir. Program poziva na revitalizaciju globalnog partnerstva i dobrog upravljanja, ključnih elemenata za njegovu provedbu. Globalno partnerstvo obuhvaća sudionike iz svih segmenata: vlade, poslovnu i akademsku zajednicu, organizacije civilnog društva, medije itd.

Program ravnomjerno obuhvaća tri dimenzije održivog razvoja – gospodarsku, društvenu i okolišnu, te svaki od ciljeva održivog razvoja pridonosi prosperitetu, socijalnoj uključenosti, okolišnoj održivosti i dobrom upravljanju. Ciljevi održivog razvoja univerzalno su primjenjivi i međusobno povezani: ostvarivanjem jednog cilja u većoj se ili manjoj mjeri pridonosi ostvarivanju i svih ostalih ciljeva.

Iako ciljevi održivog razvoja nisu pravno obvezujući, od vlada se očekuje preuzimanje odgovornosti te uspostavljanje nacionalnog okvira za njihovu provedbu. Međutim, provedba ciljeva održivog razvoja prati se na nacionalnoj, regionalnoj, globalnoj i tematskoj razini.

Politički forum o održivom razvoju na visokoj razini (*High-Level Political Forum, HLPF*) središnja je platforma za praćenje i reviziju primjene Programa 2030. i ciljeva održivog razvoja na globalnoj razini. S tim ciljem, Program 2030. potiče članice UN-a na pripremu dobrovoljnih nacionalnih pregleda kao najvažnije razine praćenja i revizije ciljeva održivog razvoja – izvještaja o ostvarivanju ciljeva održivog razvoja (*Voluntary National Reviews, VNR*). Njihova je uloga osigurati ključne podatke i povratne informacije o tijeku provedbe te omogućiti usvajanje novih znanja na svim razinama primjene.

Dobrovoljni nacionalni pregledi trebaju se izrađivati redovito i nadopunjavati analitičkim pregledima nižih razina. Države nacionalnim analitičkim pregledima analiziraju izazove koji prate provedbu ciljeva održivog razvoja i djelotvornost politika, pri čemu moraju organizirati savjetovanje s različitim dionicima, uključujući i marginalizirane i ranjive skupine, a zatim oblikovati koncept i pripremiti nacionalni izvještaj o napretku u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja.

U tom je procesu ključno uspostavljanje nacionalnog statističkog sustava za praćenje ostvarivanja ciljeva održivog razvoja i upravljanje njihovom provedbom. Naime, slijedom iskustava u provedbi Milenijskih ciljeva, u točki 75. Programa 2030. predviđeno je uspostavljanje skupine globalnih pokazatelja za praćenje i reviziju ciljeva i podciljeva. Stoga su na Općoj skupštini UN-a u srpnju 2017. usvojena ukupno 232 pokazatelja koji predstavljaju polazišnu točku za praćenja provedbe ciljeva održivog razvoja.

Uz pomoć ciljeva održivog razvoja, mi ćemo biti prva generacija koja može iskorijeniti siromaštvo i posljednja koja može zaustaviti klimatske promjene.

NO CHALLENGE POSES
A GREATER THREAT
TO FUTURE GENERATIONS
THAN CLIMATE CHANGE.
BARACK OBAMA

Usporedba Ciljeva održivog razvoja s Milenijskim razvojnim ciljevima

Usmjerenost na simptome umjesto na uzroke problema

Razumijevanje isprepletenosti napretka gospodarstva, društva i okoliša

Vlade i razvojne agencije odgovorne za 'isporuku' razvoja

Svi sektori (uključujući i poslovni) prepoznati kao ključni akteri razvoja i dio rješenja

Svaki sektor ispunjava svoju ulogu neovisno o drugima

Nužna je suradnja svih sektora

Usmjerenost na specifične probleme na specifičnim lokalitetima

Potreba za holističkim pristupom problemima i lokalitetima

Većina financiranja uvjetovana postizanjem kratkoročnih rezultata

Potrebna su dugoročna ulaganja kako bi se postigla transformacijska promjena

Mala tolerancija rizika uz očekivanje da se demonstrira utjecaj

Potreba za inovativnim pristupima s većim dugoročnim utjecajem

Centralizirano planiranje, pristup 'dizajniranje razvoja'

Elastično planiranje utemeljeno na spajanju interesa i lokalnih resursa oko pojedinih problema

_Ciljevi održivog razvoja logičan su nastavak Milenijskih razvojnih ciljeva iz 2000. godine.

Ciljevi održivog razvoja i Milenijski razvojni ciljevi donekle se preklapaju i nadovezuju. Rezultati nekih ciljeva mjerljivi su u brojkama, dok se drugi očituju u poboljšanju uvjeta i životnog standarda.

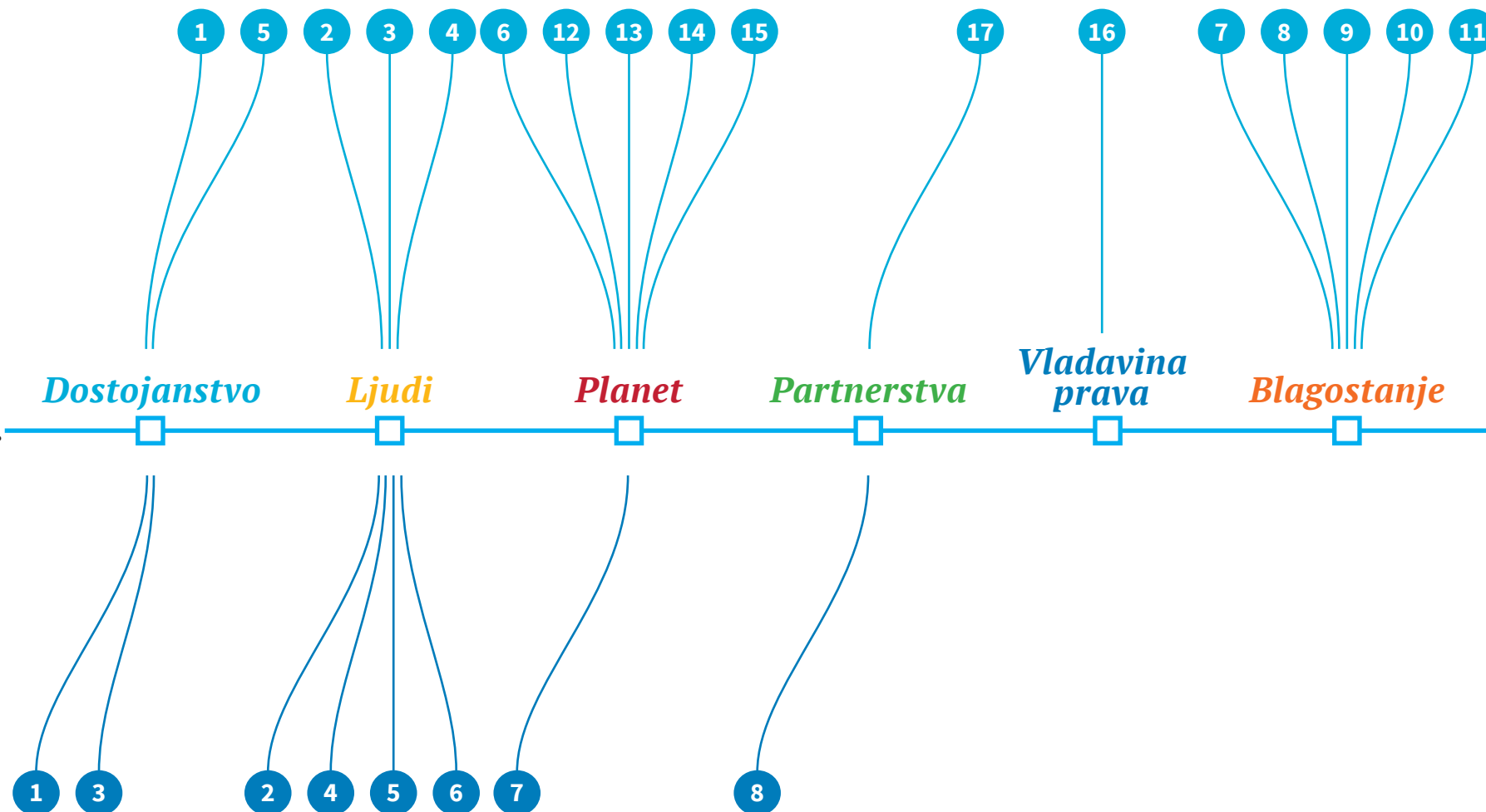
2030.

Ciljevi održivog razvoja

2015.

Milenijski razvojni ciljevi

2000.

COR 1

Svijet bez siromaštva nadovezuje se na Milenijski cilj 1 koji glasi: iskorijeniti ekstremno siromaštvo i glad. Nakon donošenja Milenijskih ciljeva, postotak se siromašnog stanovništva koje je preživljavalo s manje od 1,25 američkih dolara na dan do 2010. godine s 47 posto, koliko je iznosio 1990., smanjio na 22 posto, čime je ne samo ostvaren nego i premašen zacrtani cilj od 23,5 posto.

COR 3

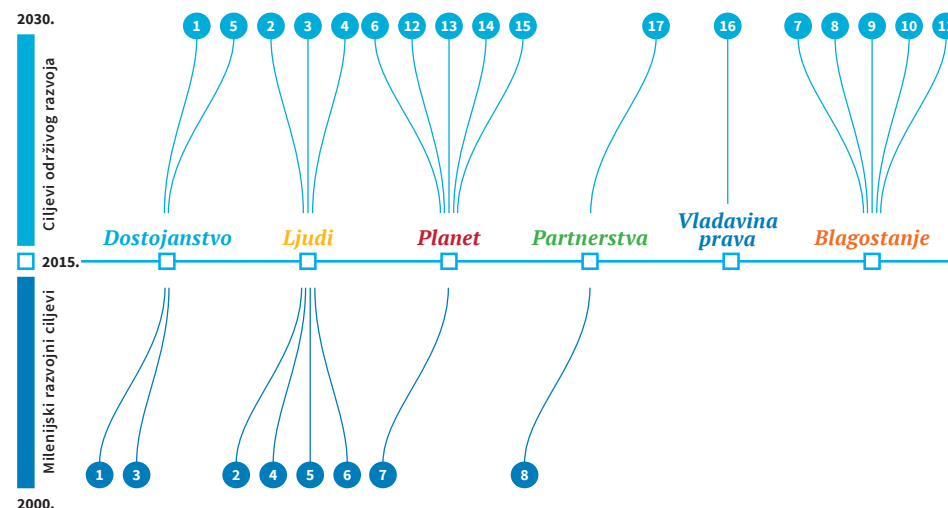

Zdravlje i blagostanje objedinjuje čak tri Milenijska cilja, a to su: Milenijski cilj 4 – Smanjiti stopu smrtnosti djece, Milenijski cilj 5 – Poboljšati zdravlje majki i Milenijski cilj 6 – Boriti se protiv AIDS-a i drugih zaraznih bolesti. U razdoblju od 1990. do 2012. stopa smrtnosti djece mlađe od pet godina na 1 000 rođenih snižena je s 99 na 53. Iako je stopa smrtnosti gotovo prepolovljena, time nije ispunjen zacrtani cilj od 33.

COR 2

Svijet bez gladi također se nadovezuje na Milenijski cilj 1. Postotak pothranjenog stanovništva 1990. godine iznosio je 23,6 posto, a do 2013. godine je smanjen na 14,3 posto. Nije ostvaren zacrtani cilj od 11,8 posto, ali je postignut znatan napredak u borbi protiv gladi.

COR 4

4 KVALITETNO
OBRAZOVANJE

Kvalitetno obrazovanje nadovezuje se na Milenijski cilj 2 – Osigurati univerzalno osnovno obrazovanje. U razdoblju od 1990. do 2012. povećan je broj upisa djece u osnovne škole s 88 na 90 posto, dok je zacrtani cilj predvidio 100 posto djece obuhvaćene osnovnoškolskim obrazovanjem.

COR 6

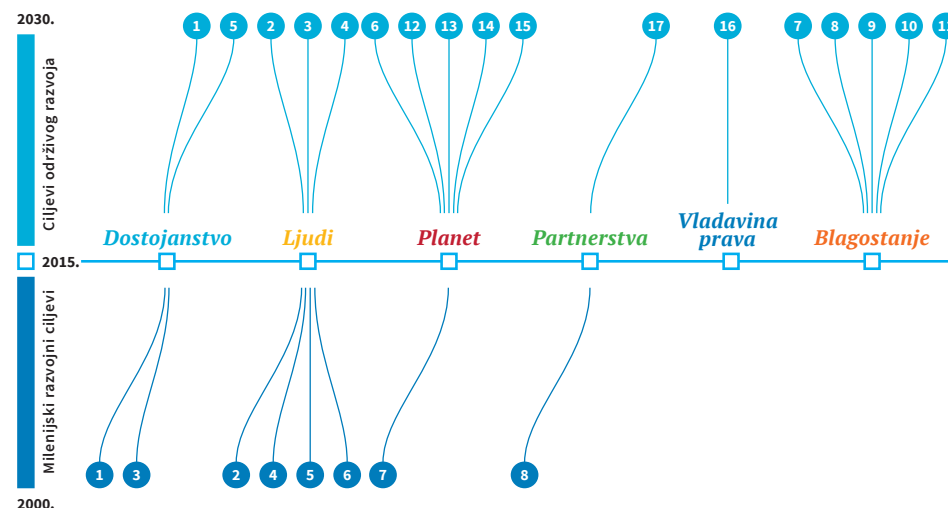
6 ČISTA VODA I
SANITARNI UVJETI

Čista voda i sanitarni uvjeti nadovezuje se na Milenijski cilj 7 – Osigurati održivost okoliša. Udio stanovništva koji koristi poboljšani izvor pitke vode iznosio je 1990. godine 70 posto, dok je 2012. godine iznosio 87 posto. Predviđeni je cilj bio 85 posto.

COR 5

5 RODNA
RAVNOPRAVNOST

Rodna ravnopravnost nastavak je Milenijskog cilja 3 – Promicati ravnopravnost spolova i osnažiti žene. Indeks rodne jednakosti za bruto omjer upisanih u primarno, sekundarno i tercijarno obrazovanje iznosio je 1990. godine 0,69, dok se 2012. godine popeo na 0,99, čime je premašen zacrtani cilj od 0,97.

COR 7

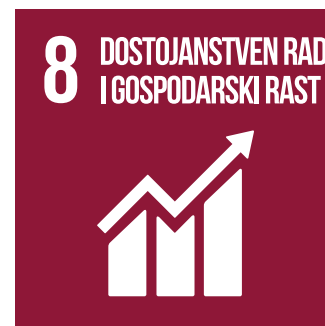
Pristupačna i čista energija nadovezuje se na Milenijski cilj 7 o osiguranju održivosti okoliša.

COR 9

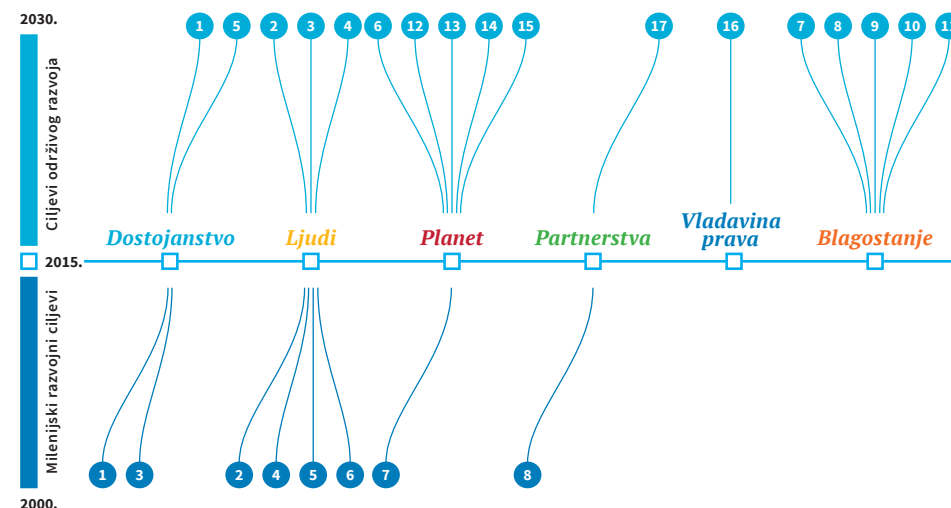

Industrija, inovacije i infrastruktura ne može se usporediti ni s jednim Milenijskim ciljem razvoja. Moderniziranje i obnova infrastrukture u svim aktivnostima poslovanja prepoznati su 2015. kao bitan segment održivosti.

COR 8

Dostojanstven rad i gospodarski rast o obrazovanju i obučavanju radne snage, podržavanje dostojanstvenih radnih uvjeta za vlastite i zaposlenike partnerskih poduzeća, nadovezuje se na Milenijski cilj 1 – Iskorijeniti ekstremno siromaštvo i glad.

COR 10

Smanjenje nejednakosti usmjereno je na osiguranje jednakih mogućnosti za sve. Moguće ga je dovesti u vezu s Milenijskim ciljem 1 – iskorjenjivanje ekstremnog siromaštva i gladi.

COR 12

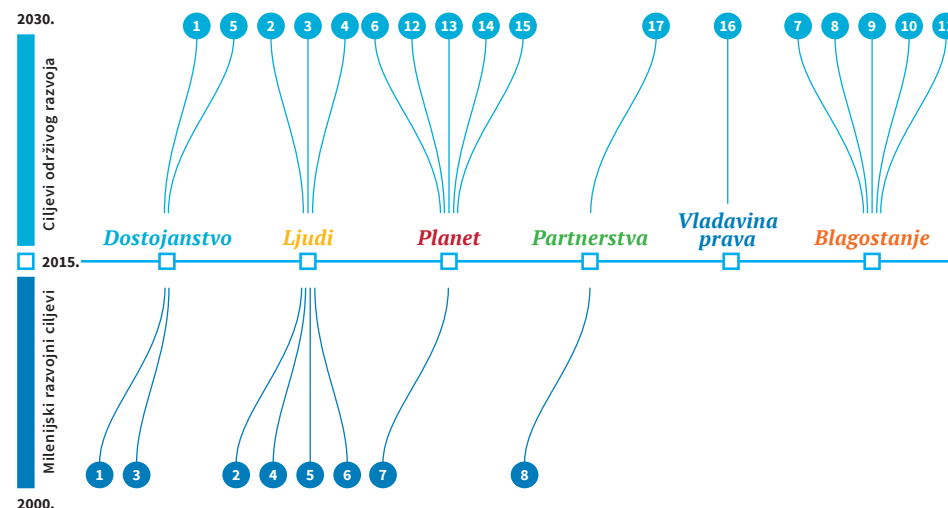

Odgovorna potrošnja i proizvodnja potpuno je novi cilj koji je donesen s vizijom ostvarenja kružnoga gospodarstva.

COR 11

Održivi gradovi i zajednice potpuno je novi cilj donesen 2015. Jedini je cilj koji je definiran za neku specifičnu lokaciju kako bi se moglo kvalitetnije upravljati utjecajima.

COR 13

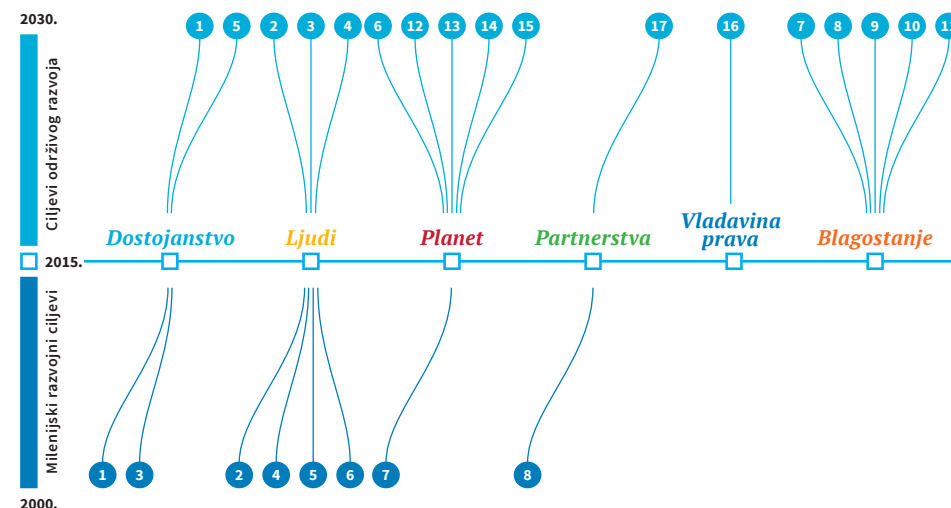

Odgovor na klimatske promjene nadovezuje se na Milenijski razvojni cilj 7 – Osiguranje održivosti okoliša, ali je izdvojen zbog utjecaja klimatskih promjena na čovječanstvo. Emisije ugljikova dioksida (CO₂) iznosile su 1990. godine 21,6 milijardi tona. Izmjerene su količine 2010. godine iznosile 31,4 milijarde tona.

COR 14 / COR 15

COR 14 – Očuvanje vodenog svijeta i COR 15 – Očuvanje života na kopnu izravno se nadovezuju na Milenijski razvojni cilj 7 – Osiguranje održivosti okoliša. Postotak zaštićenih kopnenih i morskih područja iznosio je 1990. godine 8,3 posto, da bi se 2010. godine popeo na 14 posto ukupne zemljine površine.

COR 16

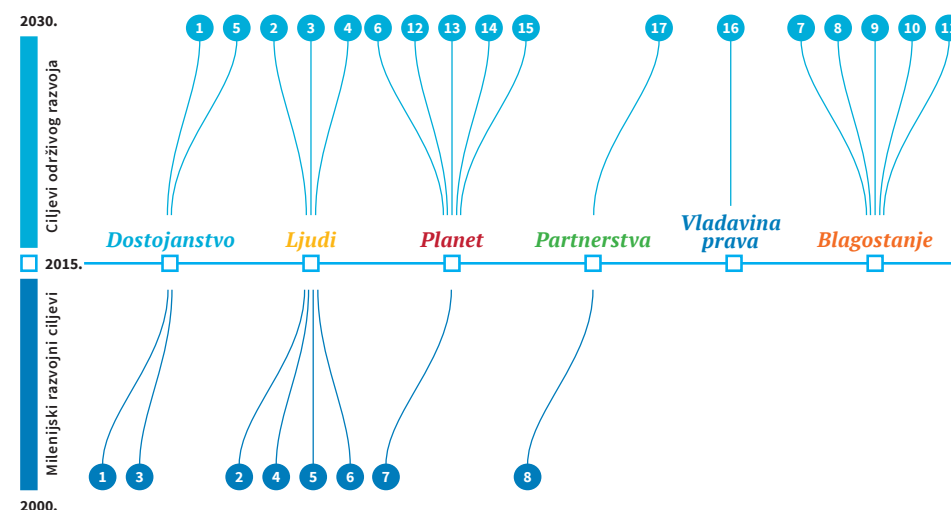

Mir, pravda i snažne institucije odlučujući je izazov u cijelom svijetu koji je prepoznat 2015.

COR 17

Partnerstvom do ciljeva nastavak je Milenijskog cilja broj 8 – Globalna suradnja. Partnerstvo i suradnja su ključni za postizanje ciljeva održivog razvoja.

10 ključnih činjenica o ciljevima održivog razvoja

1. Ideja je nastala na Konferenciji UN-a o održivom razvoju 2012. godine, poznatoj i pod imenom Rio+20 – najvećoj konferenciji UN-a posvećenoj pitanjima održivosti u povijesti. Kolumbija i Gvatemala predložile su ciljeve kojima bi se nadogradilo Milenijske razvojne ciljeve definirane 2000. godine. Njihov je glavni cilj bio prepoloviti broj siromašnih do 2015. godine, odnosno onih koji oskudijevaju u osnovnim životnim namirnicama. Do 2015. godine prag siromaštva bio je 1,25 američkih dolara dnevno, a 2015. godine Svjetska banka je definirala novi prag siromaštva od 1,90 američkih dolara dnevno.
2. Ciljevi održivog razvoja rezultat su trogodišnjeg konzultacijskog procesa. Proces je obuhvatio radne skupine s predstavnicima iz 70 zemalja te niz „globalnih razgovora“. Oni su uključili 11 tematskih i 83 nacionalna konzultacijska procesa te istraživanja od vrata do vrata. UN je online anketom *My World* građanima širom svijeta omogućio da odrede važnost ciljevima. U anketi je sudjelovalo 9,7 milijuna ljudi, a rezultati su bili podloga za rasprave radnih skupina.
3. Za razliku od Milenijskih razvojnih ciljeva, provedba Ciljeva održivog razvoja očekuje se od sve 193 zemlje članice UN-a. Ciljevi su oblikovani s idejom usmjeravanja razvojnih planova i nacionalnih politika država članica UN-a.

4. U ciljeve održivog razvoja ugrađeno je razumijevanje da okoliš nije samo dodatak ili nešto što je suprotstavljeno održivom razvoju, već nešto što se nalazi u podlozi svih ciljeva. Stoga ciljevi održivog razvoja uključuju nova tematska područja kako bi se pokazalo da se okoliš, gospodarstvo i društvo međusobno prožimaju, a ne da su to „stupovi“ koji se uzajamno natječu.

5. Ocjenu ciljeva održivog razvoja 2015. godine dali su i znanstvenici okupljeni u Međunarodnom vijeću za znanost (*International Council for Science*) i Međunarodnom vijeću za društvenu znanost (*International Social Science Council*). Ocijenili su da ciljevi održivog razvoja predstavljaju važan iskorak u odnosu na Milenijske razvojne ciljeve jer se osvrću na neke od ključnih prepreka u ostvarenju održivog razvoja kao što su nejednakost, neodrživi obrasci potrošnje, slabe institucije i degradacija okoliša.
6. Slogan pod kojim se provode ciljevi održivog razvoja je *Nitko ne smije ostati zapostavljen*, odnosno *Leave No One Behind*, a u tekstu UN-a stoji: „Ovaj je program plan djelovanja za ljude, planet i blagostanje“.
7. Početkom 2016. godine na skupu u Davosu pokrenuta je inicijativa 17 zagovornika ciljeva održivog razvoja, eminentnih osoba koji svojim javnim angažmanom pomažu glavnom tajniku UN-a u ostvarivanju ciljeva održivog razvoja. To su na primjer Victoria, krunska princeza Švedske, profesor Jeffrey Sachs, direktor Centra za održivi razvoj na Sveučilištu Kolumbija, Paul Polman, donedavni predsjednik Uprave Unilevera i predsjednik Međunarodne trgovačke komore, Jack Ma, osnivač i izvršni predsjednik Alibaba grupe, te Richard Curtis, britanski producent i režiser (Zapravo ljubav, Četiri vjenčanja i sprovod, Bridget Jones itd.)
8. Misija je Richarda Curtisa učiniti ciljeve održivog razvoja popularnima i poznatima jer oni predstavljaju „realan, optimističan i nevjerojatno dobro razrađen plan“ za oblikovanje boljeg svijeta za sve. Utoliko se njihova provedba ne tiče samo 193 države članice UN-a, već i 7,7 milijardi stanovnika.

9. Jedan je od glavnih izvora vijesti i komentara o provedbi Programa 2030. i 17 ciljeva održivog razvoja *SDG Knowledge Hub* kojim upravlja Međunarodni institut za održivi razvoj (*International Institute for Sustainable Development*). Institut je zajedno sa Stockholmskim centrom za otpornost (*Stockholm Resilience Centre*) pokrenuo globalnu istraživačku inicijativu *The World in 2050*, kao podršku uspješnom ostvarenju Programa 2030.
10. Prema izvještaju *2018 SDG Index and Dashboards*, Švedska je zemlja koja je najbliža ispunjenju ciljeva, dok je u stopu prate Danska i Finska. Međutim, čak i one moraju bitno ubrzati napredak u ostvarivanju nekih ciljeva, uključujući Cilj 12: Održiva potrošnja i proizvodnja i Cilj 13: Odgovor na klimatske promjene.

Partnerstva za održivi razvoj

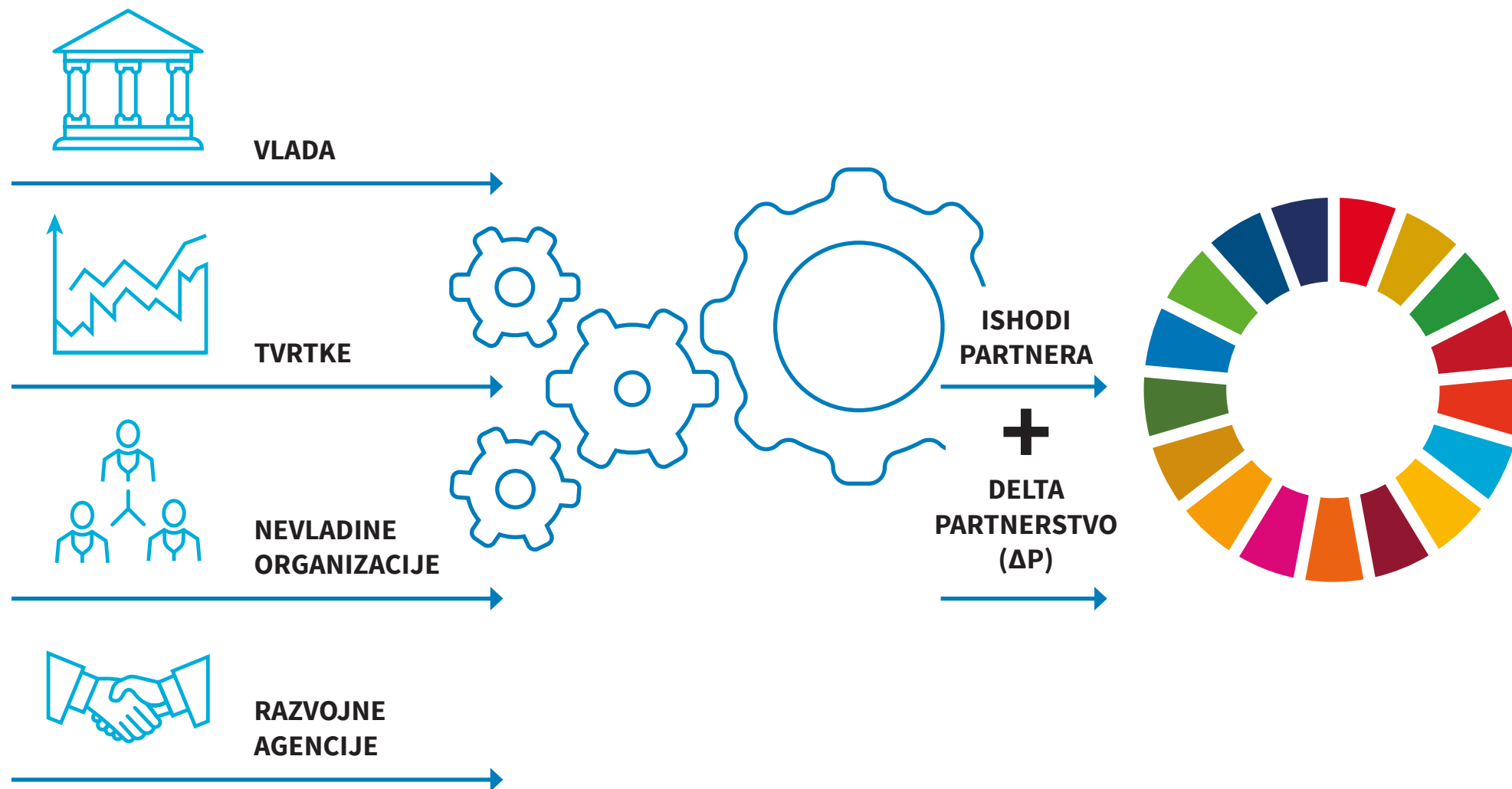
Poučen nedovoljnim napretkom u ostvarivanju Milenijskih razvojnih ciljeva UN je prepoznao važnost partnerstava – suradnje različitih sektora društva za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja. Pokazalo se da održivi razvoj nije moguće „isporučiti“ iz jedne ili više organizacija, već u njegovu oblikovanju moraju sudjelovati svi oni u čije se ime trenutno donose odluke s dalekosežnim posljedicama. To je ujedno i razlog što je usvajanju Programa 2030. prethodio niz tematskih i konzultacijskih procesa koji se i dalje kontinuirano odvijaju na različitim platformama širom svijeta.

UN definira partnerstva za održivi razvoj kao dobrovoljne i suradničke odnose među različitim skupinama u kojima se svi sudionici slažu da zajednički rade na postizanju zajedničkog cilja ili da poduzmu određeni zadatak. One se isto tako slažu da dijele rizike i odgovornosti, resurse i koristi.

U razmatranju različitih oblika partnerstava i mogućeg generiranja vrijednosti potrebno je razmotriti što donosi partnerstvo kao kolektivna akcija, a što ono donosi svakom pojedinačnom partneru.

3

Suradnička prednost

1. DODANA VRIJEDNOST PARTNERSTVA U CJELINI SASTOJI SE OD DVA KLJUČNA ELEMENTA:

a) Suradnička prednost:

Dodatna snaga, stvarna vrijednost koju partnerstvo može donijeti u ostvarenju cilja

b) Delta partnerstvo (ΔP):

ekstra vrijednost koju omogućuje partnerstvo kao rezultat suradničke prednosti u usporedbi s vrijednošću pojedinačnih aktivnosti partnera. Suradnjom se postižu rezultati koji su veći od zbroja aktivnosti svakog pojedinog partnera.

$$\Delta P = [\text{Rezultat partnerske suradnje}] - [\text{Zbroj aktivnosti svakog pojedinog partnera}]$$

ΔP uključuje sve rezultate partnerstava na pojedince, organizacije, sektore, sustave i norme. Rezultati obuhvaćaju doprinose ostvarivanju ciljeva partnerske suradnje te dodatne koristi (prijenos tehnologije, povećano povjerenje, izgradnja kapaciteta i dr.). Premda predstavljena formula nije matematička formula, korisna je za promišljanje i unapređenje razumijevanja na koje sve načine partnerstvo može generirati znatnu dodanu vrijednost.

2. DODANA VRIJEDNOST ZA SVAKOG POJEDINAČNOG PARTNERA UKLJUČUJE:

a) postizanje strateške misije svakog partnera

b) koristi za organizaciju (kapaciteti, sredstva, pozicioniranje itd.)

Uspostavljanje partnerstva ima smisla isključivo u sljedećim slučajevima:

- › između organizacija postoji dovoljno uzajamno preklapanje interesa i kompatibilnost
- › potpuno je jasna suradnička prednost koja bi trebala rezultirati važnim Delta partnerstvom
- › svaki partner može postići neto korist iz partnera.

VRSTE PARTNERSTVA

Različite vrste partnerstva oblikuju različite stupnjeve vrijednosti, ovisno o glavnom cilju i prirodi odnosa među partnerima.

RAZMJENA

Jedan partner pridonosi radu drugoga ili partneri razmjenjuju resurse kako bi jedan ili oba partnera stvorili više.

Najčešće transakcijski, jednosmjernan odnos ili uzajamna razmjena vještina, znanja i sredstava.

Uključuje pregovore radi maksimiziranja dobitaka za obje strane.

Stvorena vrijednost

- Vrijednost za organizaciju

UDRUŽIVANJE

Dvoje ili više partnera udružuje svoje resurse kako bi stvorili nešto što ni jedan od njih ne bi mogao sam.

Odlikuje se zajedničkim stvaranjem, uzajamnom odgovornošću i inovativnim pristupima.

Uključuje oluju mozgova i kreativni dijalog usmjeren na zajedničko pronalaženje rješenja usmjerenih na stvaranje vrijednost.

Stvorena vrijednost

- Vrijednost za organizaciju
- Vrijednost u ostvarenju misije

TRANSFORMACIJA

Veliki broj sudionika radi zajedno u kolektivnoj akciji usmjerenoj na rješavanje složenih izazova i transformaciju sustava.

Svaki sudionik donosi jedinstvene, ali i komplementarne resurse, sve ključne dijelove u slagalici.

Podrazumijeva višedionički dijalog koji je potreban za razumijevanje sustava i uključivanje svih aktera nužnih za promjenu stanja.

Stvorena vrijednost

- Vrijednost za organizaciju
- Vrijednost u ostvarenju misije

RAZMJENA**Kad se koristi:**

svaki partner ima nešto što je vrijednije drugim partnerima nego njemu, što dovodi do neto koristi u razmjeni.

**Primjer
Coca-Cola i Globalni fond**

Projekt Last Mile maksimalno koristi logistiku, dobavljački lanac, distribuciju i stručna znanja iz marketinga Coca-Cole kako bi izgradio sposobnosti tijela vlasti u Africi da zajednicama osiguraju bolji pristup kritičnim lijekovima. Dobitak za Coca-Colu ogleda se u mogućnostima za uključanje zaposlenika i pokazivanje odgovornosti za izgradnju boljeg svijeta.

UDRUŽIVANJE**Kad se koristi:**

u slučajevima kad spajanje komplementarnih resursa može rezultirati novom vrijednošću za sve.

**Primjer
SOLShare i Grameen Shakti**

Pametne ravnopravne solarne mreže (Smart Peer-to-Peer Solar Grids) za elektrifikaciju i osnaživanje ruralnih područja u Bangladešu partnerska je suradnja socijalnog poduzetništva SOLShare i glavnog opskrbljivača obnovljivom energijom Grameen Shakti koju podržava UN DESA. Grameen Shakti omogućuje pristup golemoj bazi svojih korisnika i mreži solarnih domova te svoje znanje. SOLShare donosi najmoderniju inovativnu tehnologiju s potencijalom transformacije opskrbe pristupačne energije kućanstvima s niskim prihodima.

TRANSFORMACIJA**Kad se koristi:**

neki je problem dovoljno složen da iziskuje sustavni pristup za njegovo rješavanje.

**Primjer
Scaling Up Nutrition**

Riječ je o globalnom pokretu različitih zemalja i više sektora usmjerenom na borbu protiv pothranjenosti i usmjeravanje podrške prema zemljama kako bi se povećala uhranjenost, s naglaskom na intervencije utemeljene na dokazima. Odvija se na razini zemalja i sektora (ministarstva obrazovanja, zdravstva i poljoprivrede) te suradničkih višedioničkih akcija (poslovna zajednica, civilno društvo, UN). Usmjerena na postizanje sistemskih promjena.

NAČINI OSTVARIVANJA SURADNIČKE PREDNOSTI

Partnerstvo može generirati dodanu vrijednost ΔP na različite načine. Fokusiranjem na suradničku prednost partnerstva mogu maksimalno utjecati na ostvarivanje ciljeva održivog razvoja.

Suradnička prednost i ΔP

- 1. Objedinjavanje bitnih komplementarnih resursa i alata**
 ΔP : Okupljanje ključnih resursa i kompetencija potrebnih za postizanje cjelovitog rješenja. Usklađivanje djelovanja više sudionika s namjerom transformacije određenog sustava.

Opis Partnerstva mogu okupiti resurse različitih aktera iz svih sektora koji su bitni dijelovi rješenja slagalice. To može uključiti određene ključne resurse koji se ne mogu kupiti i moraju se donijeti dobrovoljno (na primjer, socijalni kapital ili pristup tijelima javne vlasti). U slučaju primjene na višoj razini, skupina ključnih aktera može mapirati sustav, provesti analizu dubinskih uzroka problema i utvrditi ključne poluge promjene radi transformacije sustava.

Primjer Udruga Od farme do tržišta (*The Farm to Market Alliance*) je javno-privatni konzorcij osam vodećih agrotvrtki i institucija osnovanih radi boljeg funkcioniranja tržišta za male poljoprivrednike. Udruga na sveobuhvatan način pristupa lancu vrijednosti za transformaciju postojećih poljoprivrednih praksi. To podrazumijeva osiguranje pristupa malim poljoprivrednim proizvođačima predvidljivim tržištima, pristupačnim financijama, kvalitetnim poljoprivrednim proizvodima i učinkovitim poljoprivrednim tehnologijama.

- 2. Okupljanje različitih aktera koji odražavaju cjelinu ΔP : Oblikovanje provedivijih i modernijih rješenja, primjerenijih kontekstu**

Opis Oslanjanje na različite perspektive, znanja, iskustva i vještine uključenih partnera trebalo bi rezultirati boljim i prilagođenijim rješenjima, prikladnijima trenutnom kontekstu. Uključivanje većeg broja različitih dionika, uključujući i korisnike u partnerstvo treba omogućiti prihvaćanje i preuzimanje vlasništva nad rješenjima. Umrežavanjem organizacija s različitim područjima djelovanja omogućuje uvezivanje različitih ciljeva održivog razvoja, čime se omogućuje postizanje cjelovitih rješenja.

Primjer Proglašavanje 'zona zabrane izlova' u zaštićenim morskim područjima ključno je za regeneraciju iscrpljenih ribljih fondova. Međutim, mnogi ribari i njihove obitelji ovise o ribolovu za generiranje prihoda a da im se ne ponudi alternativa, oni ignoriraju nametnute zabrane. Uključivanjem lokalnih ribarskih zajednica u planiranje i nadgledanje 'zona zabrane izlova' te aktivnostima agencija na oblikovanju alternativnih izvora prihoda moguće je postići cjelovite, provedive i održive promjene.

3. Korištenje sinergija ΔP: Povećanje opsega utjecaja iz raspoloživih ulaznih resursa ili postizanje željenog ishoda uz manja ulaganja

Opis Omogućavanje veće učinkovitosti usklađenim djelovanjem; dijeljenje zajedničkih resursa; dijeljenje zajedničkih usluga; postizanje ekonomije razmjera; izbjegavanje udvostručivanja zadataka; stvaranje zajedničkih financijskih sredstava.

Primjer Na svakog se računa je društveno odgovorno partnerstvo između Care Internationala, World Visiona i softverske tvrtke Kwantu. Ono omogućuje unapređenje kvalitete osnovnih usluga (medicinske usluge i kvalitetno školovanje) uzimanjem u obzir podataka kojima zajednica daje povratnu informaciju u sustavu praćenja. Partnerstvom se usklađuje korištenje različitih alata za procjenu društvene odgovornosti i spajaju podaci dobiveni od građana putem zajedničke ICT platforme, čime se osiguravaju bitne informacije za praćenje ciljeva održivog razvoja. Ovo je prvi put da je takav model primijenjen u praksi.

4. Postizanje odgovarajućeg utjecaja djelovanja ΔP: Kombiniranje i usklađivanje resursa za stvaranje potrebne kritične mase za postizanje ishoda

Opis Slučajevi kad je željeni ishod suviše velik i zahtijeva dovoljan broj organizacija koje trebaju uskladiti svoje resurse, mreže, aktivnosti i poruke kako bi se postigao željeni ishod.

Primjer Nekad je moguće ignorirati jednu organizaciju, ali udružene organizacije s jednom zajedničkom porukom mogu biti dovoljno utjecajne za poticanje promjene. NCD Alliance (udruženje koje podiže svijesti o neinfektivnim bolestima) ima više od 2000 članova i okuplja brojne organizacije civilnog društva, stručne i znanstvene udruge, akademske institucije, udruge pacijenata, medije i novinare te višelateralne agencije. Sve one na globalnoj razini zajedno zagovaraju ispunjavanje preuzetih političkih obveza u pogledu prevencije i kontrole nezaraznih bolesti.

5. Kolektivno učenje i izgradnja sposobnosti ΔP: Podizanje razine znanja, stručnosti i kapaciteta

Opis Razmjena znanja i iskustva partnerima omogućuje da uče jedni od drugih te zajedničko razvijanje dobrih/najboljih praksi za široku primjenu

Primjer Partnerstvo za zdravlje majki, novorođenčadi i djece ima mandat angažirati, usklađivati i pratiti posvećenost svih zainteresiranih za poboljšanje zdravlja i dobrobiti žena, novorođenčadi, djece i adolescenata. U tome koristi nove dokaze te argumente zasniva na iskustvima i znanjima svojih članica.

6. Inovacija koja proizlazi iz kombiniranja različitih resursa ΔP: Stvaranje novih, učinkovitijih pristupa, tehnologija, usluga i/ili proizvoda

Opis Korištenje i kombiniranje široke palete znanja partnera, njihovih ideja, iskustava i resursa za pronalaženje novih načina rješavanja složenih i dugotrajnih problema.

Primjer GlaxoSmithKline i Save the Children surađuju na razvoju lijekova koji će biti prilagođeni bolestima i lokalnim uvjetima djece u najsiriromašnijim zemljama. U okviru partnerstva kombiniraju znanstvenu ekspertizu kojom raspolaže GSK s lokalnim znanjem i iskustvom organizacije Save the Children.

7. Legitimitet i znanje za oblikovanje normi, standarda i politika

ΔP: Oblikovanje i širenje normi za podizanje standarda – stvaranje jednakih uvjeta u cijelom sektoru

Opis Spajanjem kolektivnog znanja i zajedničkog legitimiteta ključnih sudionika, partneri mogu zajedno razvijati norme i standarde koje može preuzeti cijeli sektor i tako mu podići standarde.

Primjer Nakon tragičnog požara u tvornici odjeće u Bangladešu koji je odnio više od 1 000 života, globalne kompanije i sindikati potpisali su Sporazum o zaštiti od požara i zgrada u Bangladešu. Riječ je neovisnom i pravno obvezujućem aktu koji je osmišljen kako bi se stvorili sigurni i zdravi uvjeti rada u odjevnoj industriji Bangladeša.

8. Kombiniranje tri dimenzije održivosti

ΔP: Spajanje aktera koji u fokusu svojeg interesa imaju specifična ekonomska, društvena i okolišna pitanja te resurse za zajedničko oblikovanje održivih rješenja

Opis Gradeći na svojim međusektorskim perspektivama i pristupima, partnerstva mogu pružiti: pristupačna, tržišno utemeljena rješenja za pružanje robe i usluga; inkluzivna poduzeća koja pružaju mogućnosti za bolji život siromašnih; transformirati različite sustave u javnom sektoru uključivanjem ekološki održivih pristupa.

Primjer Clean Team Gana je u suradnji s tvrtkama, donatorima i nevladinim organizacijama razvio model za pružanje usluga privatnih toaleta uz korištenje mjesečne naknade za uslugu. Naknada uključuje najam toaleta i prikupljanje otpada tri puta tjedno. Kućanstva u gustim urbanim područjima bez kanalizacijskih mreža spremna su platiti za uslugu budući da je ona ekonomičnija od plaćanja korištenja javnih sanitarija.

9. Prilagođavanje kombiniranjem različitih kapaciteta za provedbu u različitim lokalitetima ΔP: Korištenje uspješnih programa kao predložak

Opis Kombiniranjem kapaciteta i pune snage uključenih partnera, uspješni programi i inovativna rješenja mogu se puno brže prilagoditi za provedbu na različitim lokalitetima.

Primjer End Violence Against Children je globalno partnerstvo s vizijom svijeta u kojem svako dijete raste oslobođeno nasilja. Stvaranjem mreže partnera širom svijeta, ono je u mogućnosti pružiti svoje usluge i ostvariti svoju viziju mnogo brže i učinkovitije od samo jedne organizacije.

10. Umrežavanje, povezivanje, izgradnja odnosa i ubrzavanje djelovanja ΔP: Okupljanje više organizacija, izgradnja povjerenja i društvenog kapitala te pospješivanje suradnje kako bi se ostvarile sve navedene vrijednosti.

Opis Korištenje hubova kao središta aktivnosti i partnerskih platformi za koordinaciju, ubrzanje zajedničkog djelovanja i povezivanje sustava.

Primjer The SDG Partnership Platform u Keniji okuplja izvršne predstavnike vlade, razvojna partnerstva, organizacije u privatnom sektoru i civilnom društvu. Usmjerena je na istraživanje i traženje rješenja za ubrzavanje univerzalnog pristupa uslugama primarne zdravstvene zaštite u Keniji.

Partnerships for SDGs je online platforma UN-a na kojoj je moguće registrirati dobrovoljne preuzete obaveze i višedionička partnerstva kojima se podržava ostvarivanje 17 ciljeva održivog razvoja. Tom se platformom potiče i razmjena znanja i vještina između različitih partnerstava i dobrovoljnih inicijativa, a otvorena je za sve države članice, međuvladine organizacije, civilno društvo, poslovnu zajednicu, lokalna tijela vlasti, akademsku zajednicu i sve ostale.

PARTNERSTVA I INICIJATIVE MOGU SE PRIJAVITI NA TEMELJU SMART KRITERIJA:

1. *Specific/Specifične*

– registrirane inicijative moraju stremiti konkretnim ishodima i pridonositi specifičnim ciljevima i podciljevima. U slučaju višedioničkih partnerstava, svaki partner mora imati jasno definiranu ulogu.

2. *Measurable/Mjerljive*

– registrirane inicijative moraju imati definirane mjerljive pokazatelje napretka kako bi se mogao pratiti napredak.

3. *Achivable/Dostižne*

– ciljevi registriranih inicijativa moraju biti dostižni i usmjereni na postizanje rezultata.

4. *Resource-based/Imati resurse*

– inicijative moraju imati osigurane resurse, a ne samo prijedlog projekta.

5. *Time-bound/Vremenski ograničene*

– rezultati se moraju postići u određenom vremenskom roku.

Koju ulogu ima UN DESA u provedbi inicijativa i partnerstava?

Odjel za održivi razvoja UN-a (UN DESA) podržava, olakšava i nagleda partnerstva i inicijative najavljene na različitim međunarodnim konferencijama održivog razvoja; promiče učinkovita javna i javno-privatna partnerstva te partnerstva civilnog društva. U tome se oslanja na iskustvo i partnerske strategije te omogućuje mobilizaciju i razmjenu znanja.

ŠTO JE PARTNERSKA RAZMJENA?

UN svake godine organizira okupljanje – Partnersku razmjenu – predstavnika partnerstava i inicijativa kako bi se razmotrilo u kojoj mjeri pridonose ostvarivanju ciljeva održivog razvoja. Cilj je također stvaranje zamaha i oblikovanje poticajnog okružja za partnerstva. Partnerska razmjena odvija se u okviru Političkog foruma za održivi razvoj.

4112 dobrovoljnih partnerstava i inicijativa
je trenutno registrirano na platformi

Kako se već ostvaruju ciljevi održivog razvoja?

Svaka promjena počinje od pojedinca, na individualnoj razini, a zatim se krugovi utjecaja šire u različitim organizacijama, partnerstvima i suradničkim platformama.

Želimo li ostvariti globalne ciljeve, važno je da jedni druge inspiriramo, budemo kreativni, dijelimo primjere i dobru praksu, unapređujemo znanja i vještine potrebne za promjene, uzajamno se osnažujemo i razumijemo važnost suradnje za ubrzavanje promjena.

>>>

4

Danska

**Učinkovito
i uključivo
partnerstvo
u praćenju
ostvarivanja
globalnih
ciljeva**

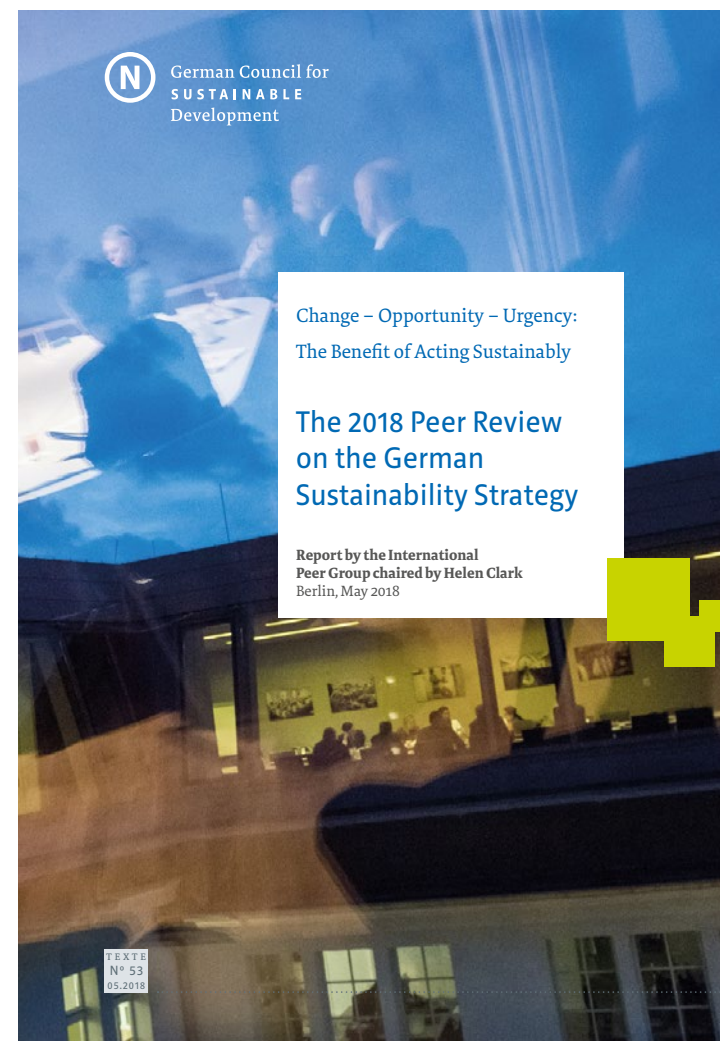
Nacionalni zavod za statistiku Statistic Denmark dobio je mandat za praćenje primjene i ostvarivanja ciljeva održivog razvoja u Danskoj, pa tako i da osigura podatke za 232 pokazatelja. Da bi ostvario svoj mandat, zavod je pozvao sve zainteresirane da partnerski sudjeluju u prikupljanju podataka i praćenju, čime je postigao da svi uključeni steknu potrebna stručna znanja o podacima koje je potrebno prikupiti kako bi se mjerili pokazatelji te o kvaliteti podataka. Partnerskom suradnjom obuhvaćene su organizacije civilnog društva, predstavnici privatnog sektora, općine, Danske akademije i mnogi drugi. U okviru procesa oblikovani su novi podaci i unaprijeđena kvaliteta podataka, čime je povećan broj pokazatelja o kojima Danska može izvještavati. Pokrenuta je i informativna online platforma koju se ažurira svake godine neposredno pred sastanak Političkog foruma na visokoj razini. U sljedećoj fazi preostaju kontinuirani sastanci s novim partnerima koji trebaju donijeti nova znanja o pokazateljima za koje još ne postoje podaci ili podaci nisu odgovarajuće kvalitete.

Njemačka

Međunarodna stručna provjera njemačke Strategije održivosti

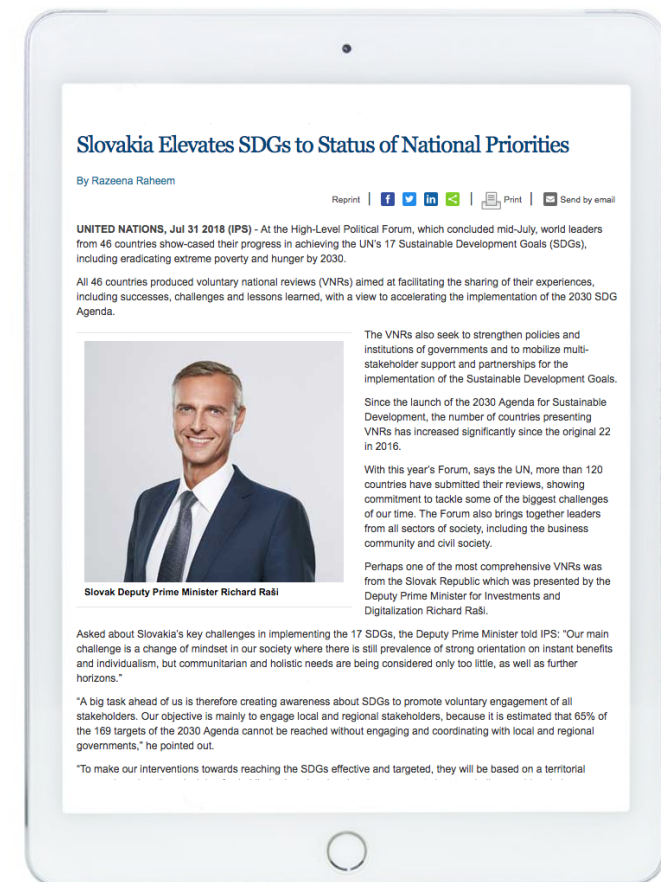
Strategija je prvi put usvojena 2002. i otad se redovito ažurira. Međutim, 2017. je revidirana tako da su njome obuhvaćeni ciljevi održivog razvoja. Njemačka vlada provela je međunarodnu stručnu reviziju svoje Strategije održivosti na visokoj razini, treći put nakon 2009. i 2013. godine. Skupinom stručnjaka iz predsjedala je Helen Clark, nekadašnja upraviteljica UNDP-a i premijerka Novog Zelanda. Međunarodna recenzija objavljena je u lipnju 2018. Iako je Njemačka na dobrom putu s provedbom ciljeva održivog razvoja, vanjska stručna provjera pokazala je da i ona ima prostora za napredak u smislu povećanja učinkovitosti institucionalnog okvira koji je zadužen za ostvarivanje ciljeva održivog razvoja i razine ambicioznosti za ono što Njemačka može postići, poticanja podržavajućeg okružja za uključivanje svih skupina, jačanja središnjih koordinacijskih kapaciteta za pravovremeno reagiranje u slučaju zaostajanja u postizanju nekih pokazatelja i neovisne uloge Vijeća za održivi razvoj.

Slovačka

Demokratski proces izbora nacionalnih prioriteta

Iako je trebalo neko vrijeme da Slovačka ozbiljno uzme u obzir ciljeve održivog razvoja, tijekom 2017. proveden je proces izbora slovačkih nacionalnih prioriteta. Na početku procesa provedeno je ispitivanje stavova građana. Slovačka akademija znanosti zatim je u sljedećoj fazi uključila pojedine nevladine organizacije i predstavnike poslovne zajednice. Izabranih šest nacionalnih prioriteta potom je usvojio Ured zamjenika premijera za ulaganja i informatizaciju, koji je zatim počeo s izradom nacionalne strategije za Program 2030. Od šest nacionalnih prioriteta jedan je posebno istaknut: edukacija za dostojanstveni život – podrška obrazovanju socijalno ili fizički ugroženih skupina ljudi, poboljšanje ukupne kvalitete obrazovnog sustava, povezivanje obrazovnog sustava s budućim potrebama tržišta rada i rad na poboljšanju položaja učitelja u društvu.

Estonija

Višesektorska inicijativa za održivi razvoj

U proljeće 2018. uspostavljena je estonska Koalicija za održivi razvoj čiji je cilj podrška ostvarenju Programa za održivi razvoj do 2030. Uključuje nevladine organizacije, tvrtke i tijela državne vlasti. Koalicija je pripremila memorandum u kojem je iskazala svoju spremnost na pružanje pomoći Estoniji da ostvari ciljeve održivog razvoja i održivi razvoj koji je ključan za postizanje države blagostanja. U tome je na raspolaganje stavila svoja različita znanja i aktivnosti. Civilni sektor je na raspolaganje stavio znanje u izgradnji održivijeg društva, poslovni svoju ekonomsku moć, a donositelji odluka interes za oblikovanje kvalitetnih modela upravljanja. Ciljevi Koalicije usmjereni su na izgradnju svijesti o održivom razvoju, davanje ulaznih informacija za donositelje odluka, razmjenu znanja, zajedničko zagovaranje i predviđanje trendova. Posebno se bave pitanjima digitalne isključenosti, uloge Big Data o ostvarivanju održivog razvoja, korištenja digitalnih tehnologija za rješavanje konkretnih problema.

COR 1

Svijet bez siromaštva

Ekstremno siromaštvo utječe na 636 milijuna ili osam posto globalnog stanovništva. Procjenjuje se da jedna od pet osoba u zemljama u razvoju živi s manje od 1,25 američkih dolara na dan. Međunarodna linija siromaštva, prema procjeni Svjetske banke, trenutno je definirana na razini od 1,90 američkih dolara dnevno, što je podatak temeljen na kupovnoj moći 2011. godine

STUDIJA SLUČAJA: UNILEVER SHAKTI INICIJATIVA

Cilj je Unileverove inicijative Shakti u Indiji stvaranje radnih mjesta i poduzetničkih mogućnosti za žene olakšavanjem postizanja završnih koraka u distribucijskoj mreži. Pomogla je više od 75 000 žena iz obitelji s niskim primanjima u ostvarivanju većih prihoda. Poduzetnice iz Shaktija prošle su edukaciju iz osnovnog računovodstva, prodaje, komunikacijskih i informatičkih vještina, a dobile su pametne telefone kako bi im se omogućilo postizanje boljih prodajnih rezultata. Uspjeh inicijative Shakti potaknuo je Unilever da proširi program na jugoistočnu Aziju, Afriku i Latinsku Ameriku.

COR 2

Svijet bez gladi

Trenutno je pothranjeno 795 milijuna ljudi, odnosno od devet ljudi na svijetu, jedna osoba je pothranjena. Od ukupnoga globalnog stanovništva, u Aziji se nalazi čak 64 posto pothranjenog stanovništva. Svijet bez gladi uključuje poduzimanje specifičnih aktivnosti u poljoprivredi, posebno među malim proizvođačima hrane. Poljoprivredna industrija je najveći poslodavac na svijetu koji osigurava sredstva za život za 26 posto globalne populacije.

STUDIJA SLUČAJA: KELLOGG DORUČAK ZA BOLJE DANE

Tvrtka Kellogg je 2013. godine pokrenula program Doručak za bolje daneTM s ciljem da stanovništvu koje oskudijeva u prehranbenim namirnicama diljem svijeta donira 2,5 milijardi obroka. Program se provodi u suradnji s bankama hrane i uključuje i buduće aktivnosti kao što su programi edukacije o prehrani za djecu, podršku poljoprivrednicima za održivo poboljšanje prinosa te smanjenje otpada i volontiranje zaposlenika.

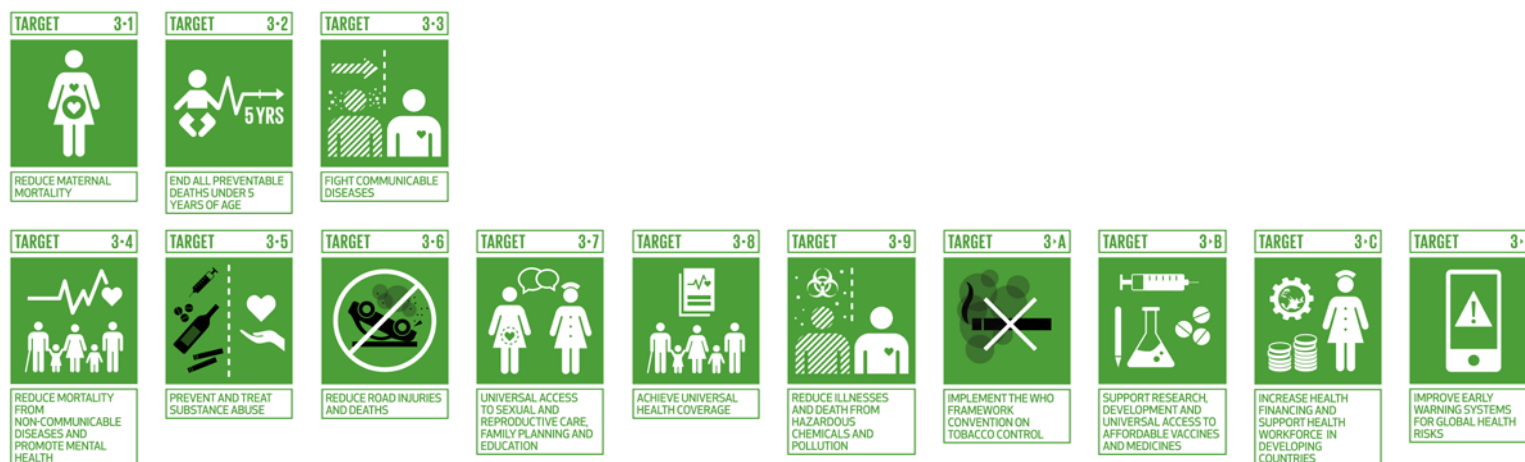
COR 3

Zdravlje i blagostanje

Svake godine više od šest milijuna djece u svijetu ne doživi svoju petu godinu. Djeca rođena u siromaštvu imaju dvostruko veće šanse da ne prežive od onih iz bogatijih obitelji. Dostupnost cjepiva i kvalitetnih lijekova znatno se poboljšala od 2000. godine: zahvaljujući cjepivu protiv ospica izbjegnuto je 15,6 milijuna nepotrebnih smrti, cjepivo protiv malarije spriječilo je 6,2 milijuna smrti, a zaraza virusom HIV-a se od 2001. smanjila za 38 posto. Kronične, nezarazne bolesti poput bolesti kardiovaskularnog sustava, raka, dijabetesa i dišnih puteva trenutno su vodeći uzroci smrti diljem svijeta. Predviđa se da će do 2030. godine liječenje tih bolesti stajati 47 bilijuna američkih dolara i dovesti milijune ljudi ispod linije siromaštva.

STUDIJA SLUČAJA: PROGRAM ZDRAVLJE MLADIH TVRTKE ASTRAZENECA (ASTRAZENECA YOUNG HEALTH PROGRAMME)

Program Zdravlje mladih tvrtke AstraZeneca usmjeren je na mlade ljude i prevenciju nezaraznih bolesti poput dijabetesa tipa 2, raka, srčanih i respiratornih bolesti. Programom se podiže svijest o rizičnim ponašanjima koja uzrokuju nezarazne bolesti, kao što su korištenje duhana, alkoholizam, nezdrava prehrana i tjelesna neaktivnost te pruža podršku mladim ljudima programima obrazovanja i mentorstvima na terenu. Program je pokrenut 2010., dosegno je više od 20 zemalja diljem svijeta i poboljšao živote više od 2,25 milijuna mladih ljudi.

COR 4

Kvalitetno obrazovanje

Postotak upisane djece u osnovnoškolsko obrazovanje 2015. godine je dosegno 91 posto. Međutim, još više od 57 milijuna djece osnovnoškolske dobi ne pohađa školu, od čega više od 50 posto živi na sukobima pogođenim područjima. 103 milijuna mladih nije savladalo osnovne vještine pismenosti, od čega su 60 posto žene, što rezultira daljnjom marginalizacijom i nemogućnošću zapošljavanja ili pronalaska dostojanstvenog zaposlenja. Na globalnoj razini, šestero od desetero djece i mladih ne postiže minimalnu razinu znanja čitanja ili matematike. Dodatno, nedostatak obučanih učitelja i loši uvjeti u školama (posebice nedostatak električne energije i čiste vode) u mnogim dijelovima svijeta ugrožavaju izgleda za kvalitetno obrazovanje.

STUDIJA SLUČAJA: BASF-OVE OBRAZOVNE INICIJATIVE U AFRICI

BASF potiče ostvarivanje kvalitetnog obrazovanja u Africi ulaganjem u projekte usmjerene na poboljšanje razine obrazovanja djece i mladih. U okviru kampanje Tutudesk (Tutudesk Campaign) BASF je donirao više od milijun stolova školama. Tvrtka je uspostavila i Kid's Lab (dječji laboratorij) i Virtual Chemistry Laboratories kako bi promovirala znanstveno obrazovanje u školama u Africi.

TARGET 4-1	TARGET 4-2	TARGET 4-3	TARGET 4-4	TARGET 4-5	TARGET 4-6	TARGET 4-7	TARGET 4-A	TARGET 4-B	TARGET 4-C
FREE PRIMARY AND SECONDARY EDUCATION	EQUAL ACCESS TO QUALITY PRE-PRIMARY EDUCATION	EQUAL ACCESS TO AFFORDABLE TECHNICAL, VOCATIONAL AND HIGHER EDUCATION	INCREASE THE NUMBER OF PEOPLE WITH RELEVANT SKILLS FOR FINANCIAL SUCCESS	ELIMINATE ALL DISCRIMINATION IN EDUCATION	UNIVERSAL LITERACY AND NUMERACY	EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND GLOBAL CITIZENSHIP	BUILD AND UPGRADE INCLUSIVE AND SAFE SCHOOLS	EXPAND HIGHER EDUCATION SCHOLARSHIPS FOR DEVELOPING COUNTRIES	INCREASE THE SUPPLY OF QUALIFIED TEACHERS IN DEVELOPING COUNTRIES

COR 5

Rodna ravnopravnost

Žene na globalnoj razini zarade tek 82 centa na svaki dolar koji zarade muškarci za isti posao. Sve su češće nezaposlene, a prevladavaju i na slabije plaćenim i podcijenjenim poslovima. U 18 zemalja muškarci mogu svojim suprugama pravnim putem zabraniti da rade. Rodno uvjetovana diskriminacija i patrijarhalni stavovi rezultirali su fizičkim i/ili seksualnim nasiljem jer sedam od deset žena diljem svijeta doživi fizičko i/ili seksualno nasilje u životu.

STUDIJA SLUČAJA: L'OREAL

L'Oreal je predvodnik u promicanju ravnopravnosti spolova na radnom mjestu. Žene čine 70 posto radne snage L'Oreala, 62 posto izvršnih direktora, 33 posto članova izvršnog odbora i 46 posto članova upravnog odbora. U prosincu 2016. godine žene su upravljale s 58 posto brandova tvrtke. L'Oreal je rangiran na prvom mjestu među više od 3 000 globalnih tvrtki po Equileapu, neprofitnoj organizaciji čiji je cilj ubrzati napredak prema ravnopravnosti spolova na radnom mjestu.

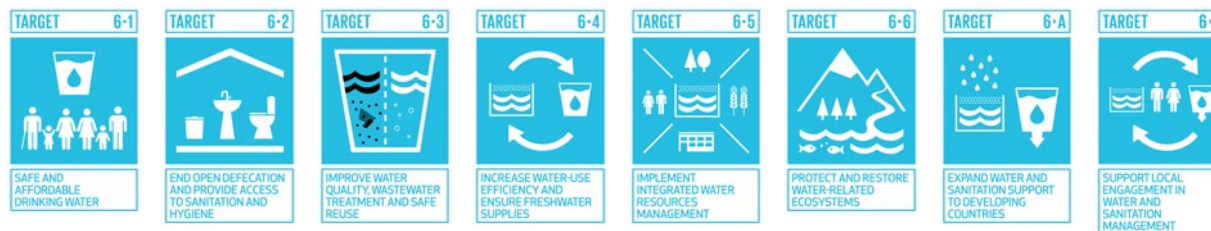
COR 6

Čista voda i sanitarni uvjeti

Nedostatak vode utječe na više od 40 posto svjetskog stanovništva, a gotovo 663 milijuna ljudi nema pristup čistoj vodi za piće. Oko 1,2 milijarde ljudi diljem svijeta živi u područjima nestašice vode, a do 2025. se očekuje da će 1,8 milijardi ljudi živjeti u regijama s apsolutnim nedostatkom vode. Sjeverna Afrika i zapadna Azija izložene su vodnom stresu višem od 60 posto, što upućuje na veliku vjerojatnost nestašice vode u budućnosti. Gotovo 1 000 djece umire svakodnevno od bolesti koje se lako mogu spriječiti, a povezane su s manjkom sanitarnih uvjeta i nestašicom vode, dok žene u podsaharskoj Africi sveukupno provedu 40 milijardi sati godišnje prikupljajući vodu.

STUDIJA SLUČAJA: SUEZ FRANCUSKA

Tvrtka Suez isporučuje čistu vodu i sanitarne usluge milijunima ljudi na pet kontinenata, a pri tome poduzima važne korake za očuvanje prirodnih resursa planeta. Kako bi pridonijela suočavanju s opasnosti od klimatskih promjena, smanjenju biološke raznolikosti i smanjenju prirodnih resursa, transformacijom poslovnog modela tvrtka Suez radikalno mijenja svoje metode zaštite okoliša iz pristupa “upotrijebite i odbacite” u pristup “učinkovitog korištenja resursa”.

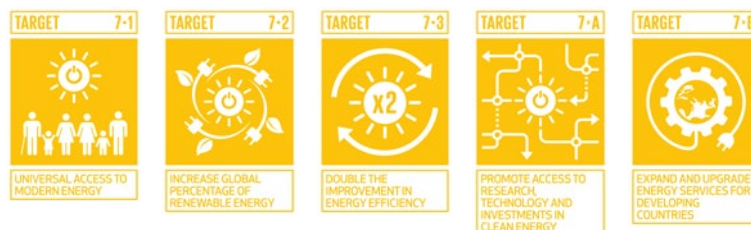
COR 7

Pristupačna i čista energija

Energija ima dominantan utjecaj na klimatske promjene. Proizvodnja energije odgovorna je za više od 60 posto emisije stakleničkih plinova, zbog čega je nužan pomak prema čistim, obnovljivim izvorima energije poput sunca, vjetra i hidroelektrana. Jedan od sedmero ljudi diljem svijeta i dalje nema pristup električnoj energiji, a više od 3 milijarde ljudi, od kojih većina u Aziji i podsaharskoj Africi, još uvijek koristi nečista goriva za kuhanje.

STUDIJA SLUČAJA: MICROSOFT I OBNOVLJIVA ENERGIJA

Microsoft se 2015. pridružio inicijativi RE1000 i uložio je u 1,2 GW obnovljive energije. Od 2014. godine Microsoft 100 posto svojih potreba za električnom energijom zadovoljava iz obnovljivih izvora, a njezini su podatkovni centri od 2012. godine ugljično neutralni. Microsoft 2018. godine potpisuje najveći korporativni solarni ugovor u SAD-u, za napajanje svojih podatkovnih centara u Virginiji snage 315 MW.

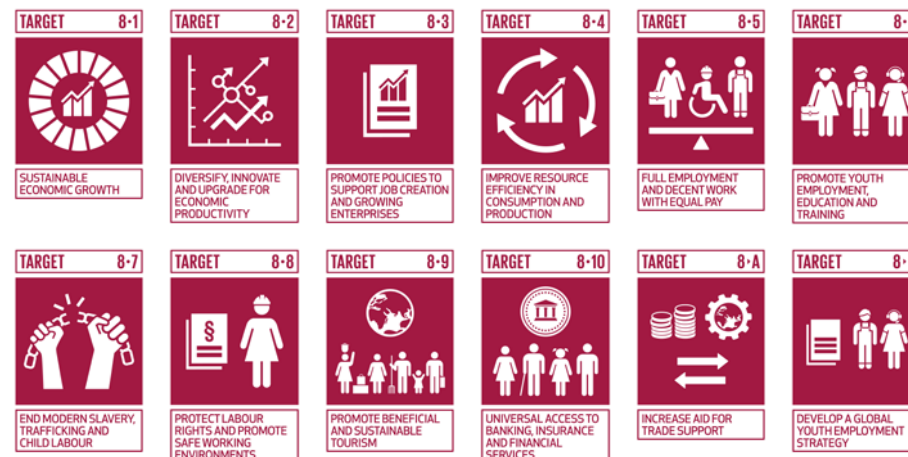
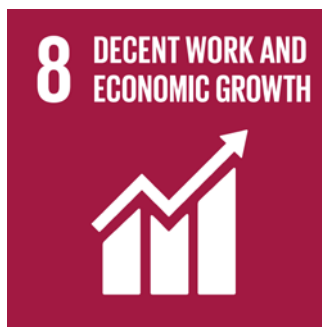
COR 8

Dostojanstven rad i gospodarski rast

Iskorištavanje radnika i kršenje njihovih prava sistematska su pojava diljem svijeta. Procjenjuje se da je 168 milijuna djece žrtva dječjeg rada, a 193 milijuna, ili 5,6 posto svjetske populacije, je nezaposleno. To je posebno slučaj među mladim ljudima. Stopa nezaposlenosti mladih dosegla je 2014. godine 13 posto, što je tri puta više od stope nezaposlenosti odraslih. Procjenjuje se da će za apsorpciju novih radnika koji ulaze na tržište rada između 2016. i 2030. biti potrebno 470 milijuna radnih mjesta.

STUDIJA SLUČAJA: NESTLE TREBA VAS

Nestleova globalna inicijativa za mlade Nestle needs YOUth pokrenuta je radi osposobljavanja 10 milijuna mladih ljudi vještinama za poboljšanje njihove konkurentnosti na tržištu te kako bi im se pomoglo da postanu uspješni poduzetnici i poljoprivrednici do 2030. godine. Program obuhvaća i osposobljavanje za poljoprivrednike kako bi usvojili održive poljoprivredne prakse i metode zbrinjavanja otpada.

COR 9

Industrija, inovacije i infrastruktura

Više od 2,4 milijarde ljudi diljem svijeta nema osnovne sanitarne uvjete, dok 2,6 milijardi ljudi nema pristup redovitoj opskrbi električnom energijom. Gotovo 3,5 milijardi ljudi diljem svijeta nema pristup internetu, od čega više od 90 posto živi u zemljama u razvoju. Samo 21,8 posto stanovnika Afrike ima pristup internetu, što je najniži postotak u svijetu. Za usporedbu, europski je prosjek 2017. godine iznosio 80 posto. UNCATD procjenjuje da u nekim afričkim zemljama s najnižim prosječnim prihodima infrastrukturna ograničenja smanjuju poslovnu produktivnost za čak 40 posto. Bez pristupa cestama u svako doba godine i u svim vremenskim uvjetima, stanovnici pojedinih regija su marginalizirani i bez ključnih usluga i tržišta. Patenti potiču inovacije i osiguravaju poticaje za istraživanje. Najveći je broj патената registriran u Kini 2016. godine, njih ukupno 1,3 milijuna.

STUDIJA SLUČAJA: BMW

BMW-ov podbrand električnih vozila BMWi potpisao je Memorandum razumijevanja s programom Ujedinjenih naroda za okoliš radi pružanja tehničke podrške kako bi se ubrzavao razvoj platforme MOVE, inicijative za promicanje električne mobilnosti u Latinskoj Americi i na Karibima. Angažman BMWi proteže se izvan uvođenja električnih vozila i uključuje izgradnju stanica za električno punjenje.

TARGET 9-1	TARGET 9-2	TARGET 9-3	TARGET 9-4	TARGET 9-5	TARGET 9-A	TARGET 9-B	TARGET 9-C	TARGET 9-C
DEVELOP SUSTAINABLE, RESILIENT AND INCLUSIVE INFRASTRUCTURES	PROMOTE INCLUSIVE AND SUSTAINABLE INDUSTRIALIZATION	INCREASE ACCESS TO FINANCIAL SERVICES AND MARKETS	UPGRADE ALL INDUSTRIES AND INFRASTRUCTURES FOR SUSTAINABILITY	ENHANCE RESEARCH AND UPGRADE INDUSTRIAL TECHNOLOGIES	FACILITATE SUSTAINABLE INFRASTRUCTURE DEVELOPMENT FOR DEVELOPING COUNTRIES	SUPPORT DOMESTIC TECHNOLOGY DEVELOPMENT AND INDUSTRIAL DIVERSIFICATION	UNIVERSAL ACCESS TO INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY	UNIVERSAL ACCESS TO INFORMATION AND COMMUNICATIONS TECHNOLOGY

COR 10

Smanjenje nejednakosti

Nejednakost dohotka unutar zemalja se pogoršala unatoč marginalnom poboljšanju u nejednakosti među zemljama. Jedan posto najbogatijih drži više od polovine ukupnog svjetskog bogatstva. Godine 2017. ekonomska je nejednakost postala glavni pokretač migracije više od 258 milijuna ljudi iz njihovih domovina u druge zemlje.

STUDIJA SLUČAJA: TELENOR

Telenor je angažiran na smanjivanju nejednakosti usmjerenošću na održivost lanca opskrbe, pri čemu 97 posto njegovih dobavljača posebnu pažnju pridaje zahtjevima za zdravlje i sigurnost, ljudskim i radnim pravima, očuvanju okoliša te borbi protiv korupcije. Izgradnja kapaciteta i strogo praćenje usklađenosti zahtijeva da se više od 80 posto neusklađenosti ublažava u roku od godine dana. Kao najveći pružatelj telekomunikacijskih usluga u Mianmaru, zemlji koja se bori s visokom stopom korupcije, politika je posebno važna za poboljšanje plaća i radnih uvjeta, a Telenor je educirao više od 15 000 radnika u zemlji.

COR 11

Održivi gradovi i zajednice

U nadolazećim će se desetljećima 95 posto urbane ekspanzije odvijati u zemljama u razvoju. Neplanirani rast gradova u južnoj Aziji i Africi dovodi do pogoršanja životnih uvjeta, zagađenja, epidemija zaraznih bolesti, ograničenog pristupa vodi, električnoj energiji i sanitarnim čvorovima. Trenutno polovina svjetskog stanovništva, odnosno oko 3,5 milijardi ljudi živi u gradovima, od čega 828 milijuna ljudi živi u slamovima.

STUDIJA SLUČAJA: MASTERCARDOV CITY POSSIBLE

Mastercardov projekt City Possible novi je model javno-privatnog partnerstva koji povezuje gradove s privatnim sektorom kako bi se suočili s izazovima koje dijeli većina gradova. Cilj je povezivanjem vodstva gradova diljem svijeta kako bi podijelili znanja i najbolje prakse preusmjeriti fokus razgovora o urbanoj tehnologiji na ljude. Otkrivajući prednosti međusobne suradnje, gradovi, tvrtke i organizacije dobivaju novi poticaj za izgradnju uključivih, pristupačnih i održivih zajednica.

TARGET 11-1	TARGET 11-2	TARGET 11-3	TARGET 11-4	TARGET 11-5	TARGET 11-6	TARGET 11-7	TARGET 11-A	TARGET 11-B	TARGET 11-C
									
SAFE AND AFFORDABLE HOUSING	AFFORDABLE AND SUSTAINABLE TRANSPORT SYSTEMS	INCLUSIVE AND SUSTAINABLE URBANIZATION	PROTECT THE WORLD'S CULTURAL AND NATURAL HERITAGE	REDUCE THE ADVERSE EFFECTS OF NATURAL DISASTERS	REDUCE THE ENVIRONMENTAL IMPACT OF CITIES	PROVIDE ACCESS TO SAFE AND INCLUSIVE GREEN AND PUBLIC SPACES	STRONG NATIONAL AND REGIONAL DEVELOPMENT PLANNING	IMPLEMENT POLICIES FOR INCLUSION, RESOURCE EFFICIENCY AND DISASTER RISK REDUCTION	SUPPORT LEAST DEVELOPED COUNTRIES IN SUSTAINABLE AND RESILIENT BUILDING

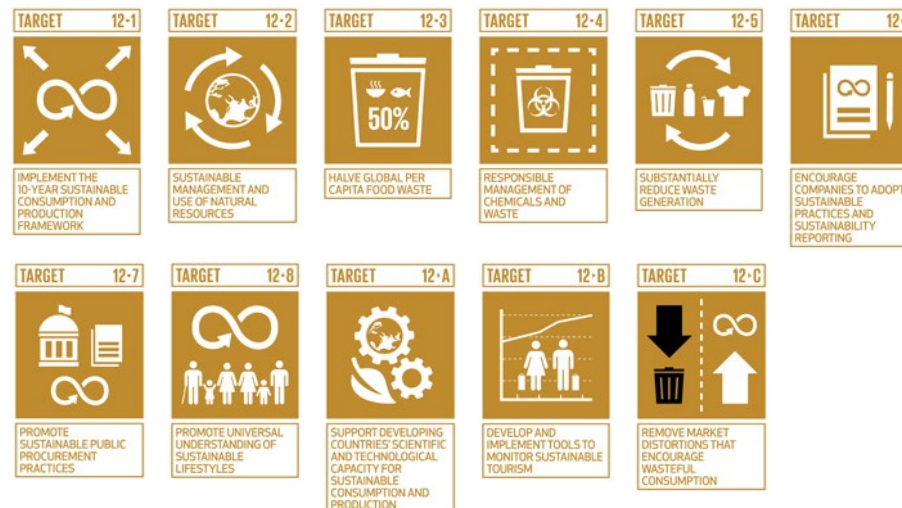
COR 12

Odgovorna potrošnja i proizvodnja

Otprilike 86 posto svjetskog stanovništva živi u zemljama koje svoje resurse troše brže nego što oni mogu biti obnovljeni, što je dovelo do ekološkog deficita. Tom brzinom potrošnje trebalo bi nam 1,7 Zemlje kako bi se zadovoljila globalna potrošnja resursa. Samo je tri posto svjetske vode prikladno za ljudsku konzumaciju, a samo 20 posto energije potrošene na globalnoj razini dolazi iz obnovljivih izvora.

STUDIJA SLUČAJA: RENAULT

Renault se udružio s nekoliko drugih tvrtki kako bi izgradio lanac obrnute opskrbe za reciklažu automobilskih dijelova, što je dovelo do toga da je 36 posto dijelova Renaultovih vozila proizvedenih u EU napravljeno od recikliranih materijala. Na taj je način smanjen utjecaj rudarskih aktivnosti i proizvodnje plastike koji onečišćuju zemlju, vodu i utječu na kvalitetu zraka. To pokazuje da je nužno slijediti višedimenzionalni pristup uz procjenu utjecaja poslovanja na 12. cilj.

COR 13

Odgovor na klimatske promjene

U razdoblju od 1880. do 2012. prosječna globalna temperatura povećavala se za 0,85 Celzijevih stupnjeva, a od 1970. broj prirodnih katastrofa u svijetu se učetverostručio na oko 400 godišnje. Za svako povećanje od jednog Celzijeva stupnja, prinosi zrna opadaju pet posto, a emisije stakleničkih plinova su 50 posto više od razina mjerenih 1990-ih godina. Cilj je 13. cilja mobilizirati 100 milijardi američkih dolara godišnje do 2020. godine kako bi se odgovorilo na potrebe zemalja u razvoju i ublažile katastrofalne prirodne pojave povezane s klimatskim promjenama.

STUDIJA SLUČAJA: SKYPOWER

Tvrtka SkyPower isporučuje rješenja povezana s iskorištavanjem solarne energije diljem svijeta. Djelujući u 36 zemalja, SkyPower blisko surađuje s različitim zajednicama kako bi zadovoljile svoje rastuće potrebe za energijom pomoću čistih i održivih solarnih rješenja. SkyPower je 2006. okupila stručnjake, investitore i predstavnike civilnog društva kako bi zagovarali i osigurali da čista energija i klimatske akcije postanu zakonodavni prioriteti u Ontariju, u Kanadi, uz uvođenje Programa standardne ponude obnovljive energije. Ovaj Program je malim poduzećima, poljoprivrednicima i zajednicama dao jednake mogućnosti pristupa obnovljivoj energiji. Na taj je način precizno pokazao koristi za male i velike poduzetnike u prijelazu na obnovljivu energiju.

COR 14

Očuvanje vodenog svijeta

Ocean je dosad apsorbirao 30 posto ukupnog ugljikova dioksida nastalog ljudskim djelovanjem. Životi više od tri milijarde ljudi diljem svijeta ovise o morskim i obalnim ekosustavima. Ljudsko je djelovanje uzrokovalo zagađenje čak 40 posto oceana, riblji fondovi su iscrpljeni, a obalna staništa uništena. Tržišna vrijednost morskih i obalnih resursa i industrije procjenjuje se na tri bilijuna američkih dolara godišnje ili oko pet posto globalnog BDP-a.

STUDIJA SLUČAJA: H&M'S BIONIC®

H&M-ova BIONIC® tkanina uvedena je 2017. u sklopu linije Conscious koja koristi sirovine iz održivih izvora. BIONIC® je proizveden korištenjem oporabljene i recikliranog otpada prikupljenog diljem morskih obala, uključujući plastične boce i vrećice. Jedna BIONIC® haljina napravljena je od 88 PET boca koje zagađuju oceane i plovne putove.

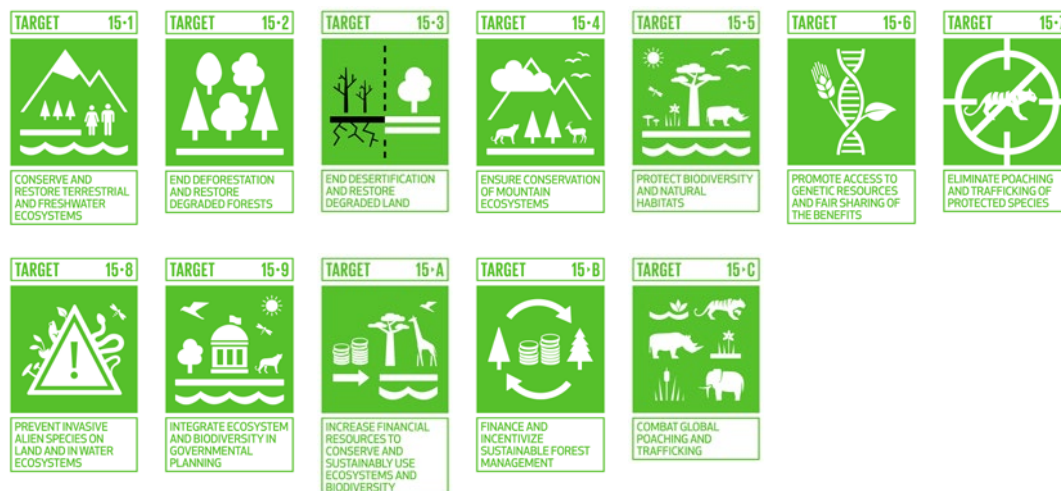
COR 15

Očuvanje života na kopnu

Više od 75 posto svjetskog kopnenog područja degradirano je zagađenjem, a ta bi se brojka do 2050. mogla povećati na 90 posto, s najočitijim negativnim učincima vidljivim u Aziji i Africi. Najnoviji IUCN-ov Crveni popis (Red List, ključni pokazatelj zdravlja bioraznolikosti u svijetu) pokazuje da se 26 000 vrsta biljnog i životinjskog svijeta nalazi na rubu izumiranja. Ljudi predstavljaju samo 0,01 posto svih živih bića na zemlji. Međutim, istraživanja su pokazala kako su ljudi odgovorni za gubitak od 83 posto svih divljih životinja i polovine biljaka. Diljem svijeta 2,6 milijardi ljudi izravno ovisi o poljoprivredi kako bi zaradili za život, a osmero od desetero ljudi koji žive u ruralnim područjima u zemljama u razvoju oslanja se na tradicionalne biljne lijekove za liječenje.

STUDIJA SLUČAJA: BERACA

Beraca nudi prirodne i organski certificirane sastojke za kozmetičku industriju, koji su etički uzgojeni u Amazonskoj prašumi. Tvrtka je nakon toga postigla komercijalni uspjeh razvijajući gospodarske i socijalne mogućnosti za tisuće obitelji dok rade na osiguravanju integriteta okoliša u regiji. Trenutno 2 500 obitelji u 105 društvenih centara u 12 brazilskih država opskrbljuje tvrtku Beraca lokalnim usjevima. Kako bi učinkovito mjerila socijalne učinke aktivnosti programa, tvrtka Beraca udružila se sa Sveučilištem u Sao Paulu kako bi pratili indeks napretka lokalnog razvoja.

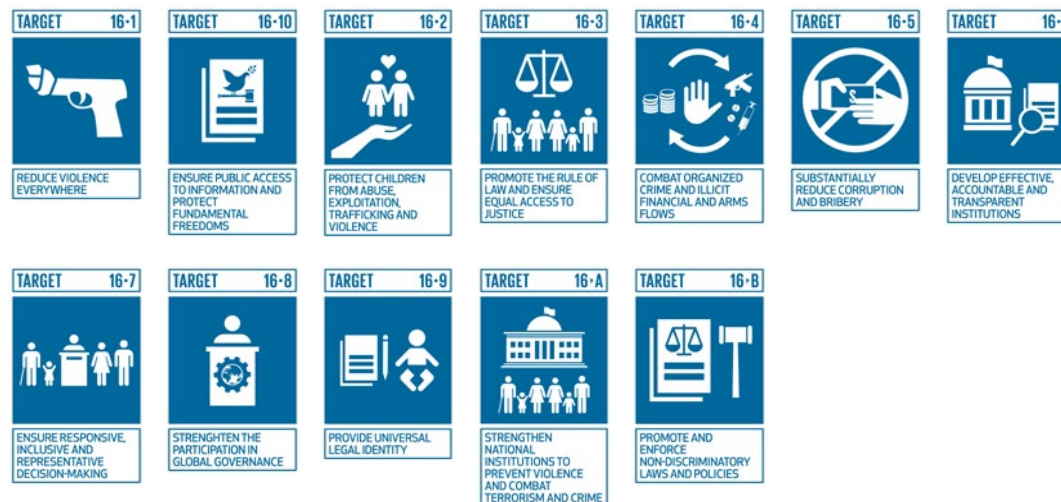
COR 16

Mir, pravda i snažne institucije

UNHCR procjenjuje da diljem svijeta ima 10 milijuna ljudi bez državljanstva. Tim su ljudima uskraćeni državljanstvo i ostala prava, zbog čega su izloženi širokom rasponu zlostavljanja. Prema Indeksu globalnog mira, utjecaj nasilja na globalnu ekonomiju je 2017. iznosio 14,76 trilijuna američkih dolara, a 68,5 milijuna ljudi bilo je prisiljeno napustiti svoje domove. Procjenjuje se da tvrtke i pojedinci svake godine plaćaju iznos od 1,5 trilijuna dolara mita, što predstavlja oko dva posto globalnog BDP-a, 10 puta više od vrijednosti koju je za pomoć u razvoju uložila Svjetska banka.

Studija slučaja: Linklaters NY

Linklaters LLP prevodi globalne ciljeve za lokalno okruženje unutar pravne zajednice u New Yorku te unutar privatnog i javnog sektora. To uključuje i rad s Novim partnerstvom za razvoj Afrike, državama Afričke unije i drugim panafričkim entitetima kako bi se razvili projekti koji bi stvorili prilagođene okvire upravljanja za borbu protiv nezakonitih financijskih tokova. Surađuju i s Nezavisnom komisijom za procjenu utjecaja pomoći Velike Britanije na analizi utjecaja antikorupcijskih programa Odjela za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije, posebno na siromašne. Sa Sveučilištem UN-a provode pregled kvalitete upravljanja UN-ova razvojnog sustava kako bi se osiguralo da odgovara na potrebe ostvarivanja globalnih ciljeva.

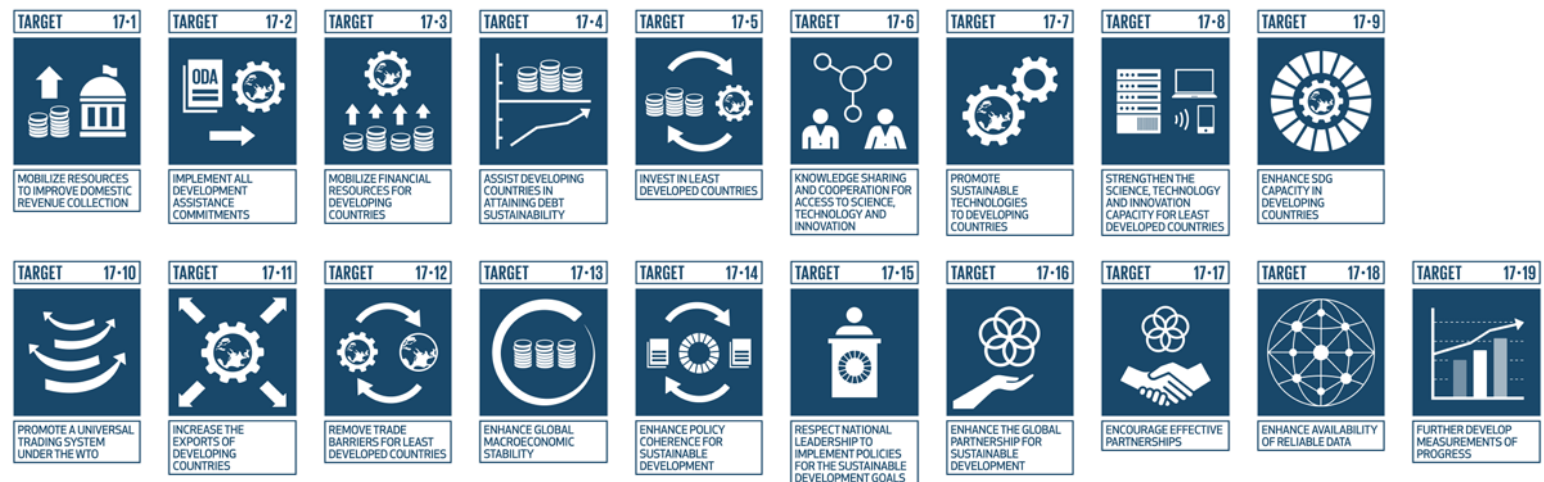
COR 17

Partnerstvom do cilja

Konferencija UN-a za trgovinu i razvoj procjenjuje da je ostvarenje zahtjeva Programa 2030. potrebno od pet do sedam trilijuna američkih dolara godišnje, uz udruživanje tehnoloških mogućnosti, ljudstva i drugih resursa većeg broja dionika. Razvijene zemlje nisu ispunile svoje obveze u pogledu razvojne pomoći. Samo je šest zemalja postiglo Prekomorski cilj razvojne pomoći izdvajanja 0,7 posto bruto nacionalnog dohotka za inozemnu pomoć.

STUDIJA SLUČAJA: ACCENTURE I ID2020 ALLIANCE

Accenture je jedan od osnivača Saveza ID2020, javno-privatnog partnerstva radi pružanja digitalnog identiteta svakom pojedincu širom svijeta i čuvanja prava na identitet zajamčenog u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima. Savez tvrtki, neprofitnih organizacija i vlada želi do 2030. osigurati pravni identitet svima, uključujući registraciju rođenih. To će u konačnici omogućiti učinkovito pružanje osnovnih usluga i razvojnih koristi onima koji je najviše trebaju. Prototip koji je Accenture dizajnirao u suradnji s Microsoftom i Avanadeom koristi blockchain tehnologiju i omogućuje dijeljenje podataka s više sudionika uz visoku razinu sigurnosti.

Izdavač

Hrvatska gospodarska komora

Za izdavača

Luka Burilović

Pripremio

Sektor za energetiku i zaštitu okoliša HGK i
Zajednica za društveno odgovorno poslovanje HGK

Oblikovanje

Bestias

Zagreb
ožujak 2019.

U pripremi ove publikacije korišteni su:

Maximising the Impact of Partnerships for the
SDGs, The Partnering Initiative and UN DESA
(2018)

United Nations Progress Report 2018, UN
Global Compact (2018)

SDGs' implementation: Good practices from
across Europe, CONCORD (2018)

UBRZAJMO PROCESE. PODRŽIMO ODRŽIVO.

ORGANIZATOR

SUORGANIZATOR

POKROVITELJI

PROGRAMSKI PARTNERI

PROGRAMSKI PARTNERI

PARTNERI

MEDIJSKI PARTNERI

